

poukaz k ustanovení § 162 obč. zák. nedopadá, ježto slovo »zdar« (Fortkommen) v § 162 obč. zák. není stejného významu se slovem »zaopatření« (Versorgung) vyskytujícím se v § 166 obč. zák. Dřívější ustanovení § 181 obč. zák. již neplatí, byvši zrušeno zákonem z 28. března 1928 č. 56 sb. z. a n. o osvojení. V souzeném případě žalobce vůbec netvrdil, že vznikla v jeho osobě příčina a potřeba, aby mu žalovaný vyplatil požadovaných 500.000 Kč k cíli »zaopatření«, zejména netvrdil, že má tělesnou nebo duševní vadu, jež by ospravedlňovala ono žádání — takže poskytnutí určité částky k zařízení samostatného podniku bez průkazu podnětu a nutné potřeby požadovati nemůže.

Čís. 12705.

Smlouva o propachtování biografické licence jest nicotná. Zaměstnanec biografu zůstává i po propachtování biografu ve službách majitele licence.

(Rozh. ze dne 22. června 1933, R I 143/33.)

Žalobkyně byla zaměstnána jako pokladní v kině náležejícím žalované Dělnické obci. Proti žalobě o zaplacení služebních požitků namítla žalovaná, že žalobkyně nebyla v jejích službách, nýbrž ve službách Bedřicha T-a. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil soudu první stolice, by vyčkaje pravomoci, dále po zákonu jednal a znovu rozhodl. Důvody: Prvý soud ze zjištěné skutečnosti, že žalovaná strana v lednu 1928 předala provoz biografu Bedřichu T-ovi na jeho účet se závazkem, by převzal do svých služeb dosavadní personál biografu až na několik hudebníků, dále ze skutečnosti, že o tom zaměstnanci, mezi nimi i žalobkyně, byli vyrozuměni, a že od té doby vyplácel služné personálu Bedřich T., usoudil, že žalobkyně od té doby nebyla již zaměstnána u žalované strany, nýbrž u Bedřicha T-a, jenž najal biograf od žalované na vlastní vrub a platil z něho žalované straně jakožto vlastníci licence pachtovné. Dospěv k tomuto závěru první soud žalobu pro nedostatek pasivního oprávnění ke sporu zamítl. Leč první soud se ocitl v zásadním omylu, usoudiv, že žalovaná strana propachtovavši biograf T-ovi a oznámivši to zaměstnancům, nebyla již jejich zaměstnavatelkou. Prvý soud přehlíží ustanovení § 9 min. nař. ze dne 18. září 1912 čis. 191 ř. zák., v němž se výslovně praví, že výkon udělené licence nesmí býti propachtován a že jen výjimečně je dovolen provoz biografu zástupcem (obchodvedoucím), je-li to nutné se zřetelem na licentiáta, když licence je udělena osobě právnické nebo když to bylo ze zvláštních, zřetele hodných důvodů zapotřebí. Tu podle § 14 cit. nař. musí býti zástupce k vykonávání licence označen v rejstříku veřejně přístupném, který o důležitých poměrech licentiáta je veden u zemského úřadu. Z toho, že propachtování licence je zakázáno, vyplývá, že smlouva o propachtování biografické licence je nejen zakázaná, nýbrž že je neplatná, nicotná po rozumu § 879 obč. zák. Nicotná smlouva nemůže však míti žádné následky a zůstala proto žalovaná

strana v souzeném případě i po propachtování biografu T-ovi jak proti dodavatelům biografu tak i proti personálu nadále oprávněna i zavázána. Při všech jednáních za biograf s osobami třetími mohl tedy T. vystupovati jen jako zmocněnec, zástupce, žalované strany jako majitelky licence, aniž z jednání těch byl osobně oprávněn anebo zavázán. Je lhostejno, že zaměstnanci, mezi nimi i žalobkyně, věděli o tom, že od ledna 1928 provozuje Bedřich T. biograf na vlastní vrub, a proto je nerozhodné, co v příčině té prvý soud na základě výpovědí svědků zjistil. Ať již žalobkyně souhlasila s rozvázáním služebního poměru se žalovanou stranou, když provoz biografu převzal T., nebo nesouhlasila, je to lhostejné, neboť i v případě kladném tím, že ji Bedřich T. jako pokladní do služeb převzal, stala se zase eo ipso zaměstnankyní žalované strany, neboť T. mohl tu vystupovati jen jako zmocněnec, zástupce, strany žalované a jen tato ze smlouvy služební se žalobkyní byla oprávněna i zavázána. Prvý soud v důsledku svého mylného právního názoru nezabýval se skutečnostmi žalovanou stranou popřenými, t. j. výší měsíčního platu žalobkyně a její roční remunerace a nevezal také na přetřes lhůtu výpovědní. Vzhledem k tomu nemohl soud odvolací hned ve věci samé rozhodnouti, nýbrž bylo třeba se usnésti, jak shořa uvedeno.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Žalobkyně se domáhá na žalované zaplacení svých služebních požitků za měsíce červenec až prosinec 1930 v částce 7.000 Kč, a jest řešiti jen otázku, zda námitka nedostatku pasivní legitimace k žalobě je opodstatněna, čili nic. Je zjištěno, že žalovaná jako majitelka kinematografické licence propachtovala od 19. ledna 1928 svůj biograf v Praze Bedřichu T-ovi a že Bedřich T. jako pachtýř biografu převzal do svých služeb jako pokladní žalobkyni, která již před tím byla zaměstnána u žalované jako pokladní. Vzhledem k tomu je prvý soud toho názoru, že žalobkyně byla ve služebním poměru jen k Bedřichu T-ovi a ne k žalované a že jest tu tedy nedostatek pasivní legitimace k žalobě na straně žalované. Naproti tomu soud odvolací nedostatek ten neshledal, vycházeje z názoru, že smlouva pachtovní mezi žalovanou a Bedřichem T-em je vzhledem k ustanovení § 9 min. nař. ze dne 18. září 1912 čís. 191 ř. zák. nicotná podle § 879 obč. zák., že nemůže proto jeviti žádných právních účinků a že následkem toho zůstala žalovaná i po propachtování biografu k žalobkyni oprávněná a zavázaná, ježto T. při všech jednáních mohl vystupovati jen jako zástupce strany žalované, jako majitelky licence, aniž byl z jednání těch osobně oprávněn nebo zavázán. S tímto právním názorem odvolacího soudu jest souhlasiti. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí čís. 6131 sb. n. s., v němž se odchýlil od názoru vysloveného v rozhodnutí čís. 6001 sb. n. s., zevrubně odůvodnil, že pachtovní smlouva o provozování kinematografické licence je vzhledem k ustanovení § 9 min. nař. z 18. září 1912 čís. 191 ř. zák. nicotná podle § 879 obč. zák., a stačí v tomto směru odkázati strany

na odůvodnění to (srovnej též rozh. čís. 11841 sb. n. s., jakož i zevrubné pojednání o »Propachtování kinematografické licence« od Dr. Jiřího Hory, Právník z roku 1931, sešit XV, str. 457 a násl.). Nicotná smlouva nemůže vyvolati právní účinky, nemohl proto Bedřich T. jako pachtýř převzít žalobkyni do svých služeb, nýbrž zůstala žalobkyně i na dále ve službách žalované, a není proto opodstatněna námitka nedostatku pasivní legitimace k žalobě.

Čís. 12706.

Pokud lze na základě smíru ve spojení se směnečným platebním příkazem vésti exekuci uhrazovací pro směnečnou pohledávku, pokud se týče povolenou exekuci zajišťovací přeměnit v exekuci uhrazovací.

(Rozh. ze dne 23. června 1933, R I 332/33.)

Soud první stolice usnesením ze dne 20. září 1932 povolil přeměnu zajišťovací exekuce v exekuci uhrazovací a usnesením z téhož dne zamítl návrh dlužníka, by byla zajišťovací exekuce zrušena. Rekursní soud zrušil zajišťovací exekuci a zamítl návrh vymáhajícího věřitele, by byla zajišťovací exekuce přeměněna v exekuci uhrazovací. Důvod y: Dlužník opřel svůj návrh na zrušení zajišťovací exekuce povolené na základě směnečného platebního rozkazu o to, že ve sporu po podání směnečných námitek ujednan byl při roku ze dne 2. května 1932 mezi stranami smír, podle něhož se povinná strana zavázala zaplatiti žalobkyni zažalovaných 100.000 Kč ve stejných měsíčních splátkách po 5.000 Kč počínaje 1. červnem 1932, a tvrdí, že tak splněny jsou předpoklady §§ 377, 376 ex. ř. pro zrušení zajišťovací exekuce. Soud první se však s tímto zrušovacím důvodem náležitě nezabýval. Při ústním jednání o tomto zrušovacím návrhu vymáhající strana netvrdila, že smírem uvedeným neměla býti zajišťovací exekuce dotčena. Není pochybnosti o tom, že smírem byl směnečný platební rozkaz odstraněn a nemůže se proto státi vykonatelným. Poněvadž však zajišťovací exekuce poskytuje zástavní právo jen pod podmínkou, že se exekuční titul, který jest základem zajišťovací exekuce, stane vykonatelným, což jest v tomto případě nemožným, neboť následkem skončení sporu smírem rozsudek vynesene nebude, a tak i čas, na který zajišťovací exekuce byla povolena uplynul, aniž původní exekuční titul se stal vykonatelným. (§ 377 druhý odstavec, ex. ř., viz Neumann Komentář k exekučnímu řádu, 2. vyd. str. 1066.) Právem proto povinná strana žádala z tohoto důvodu za zrušení zajišťovací exekuce a jest nerozhodno, zda smír dodržela čili nic, neboť tím původní exekuční titul a s ním ani exekuce zajišťovací nemůže již obživnouti. Bylo proto stížnosti vyhověti a rozhodnouti, jak se stalo. Poněvadž zajišťovací exekuce byla zrušena, nemůže býti povolena ani její záměna v uhrazovací a bylo proto ke stížnosti návrh vymáhajícího věřitele v tomto směru zamítnouti.

Nejvyšší soud obnovil obě usnesení prvního soudu ze dne 20. září 1932.